

OTSUS

21.04.2011 nr 5.1-5/11-008

Koondumisele nr 5/2011 Møller Auto Baltic AS/AS Saksa Auto loa andmine

Koondumine

Konkurentsiamet on 24.03.2011 saanud koondumise teate, mille kohaselt vastavalt 24.03.2011 sõlmitud aktsiate müügilepingule Møller Auto Baltic AS (edaspidi **Møller Baltic**) omandab 100% AS Saksa Auto (edaspidi **Saksa Auto**) aktsiatest. Tehingu tulemusel saavutab Møller Baltic valitseva mõju Saksa Auto üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses. Seega on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 25.03.2011 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 p 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle ja KonkS § 20 p 4 järgi on koondumise osaline ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle omandatakse valitsev mõju. Seega on käesoleval juhul koondumise osalisteks Møller Baltic ja Saksa Auto.

Møller Baltic on MøllerGruppen AS tütarettevõtja. Mõlemad ettevõtjad on registreeritud Norras. Møller Baltic on Baltimaades tegutsevate ettevõtjate valdusettevõtja, kellel on Lätis ja Leedus 6 tütarettevõtjat, kes müüvad kohalikule turule Volkswageni ja Audi sõiduautosid ja varuosi ning tegelevad kontserni kuuluva kinnisvara haldamisega. MøllerGruppen AS-i peamiseks tegevusalaks on Volkswagen AG toodete maaletoomine ja jaemüük, samuti kontsernile kuuluva kinnisvara arendamine ja haldamine ning finantsteenuste osutamine. MøllerGruppen AS-i tooteportfelli kuuluvad Volkswageni, Audi ja Škoda mootorsõidukid ning varuosad ja tarvikud. Eestis tegutseb MøllerGruppen AS alates 2005. aastast läbi Auto Group Baltic SE Volkswageni sõiduautode, tarbesõidukite ja originaalvaruosade ning lisatarvikute maaletoomisega, müües nimetatud tooteid eksklusiivselt Saksa Autole.

Saksa Auto on AS Eesti Talleks tütarettevõtja. Saksa Auto'le kuulub 5 tütarettevõtjat: AS Suve Auto, AS Viru Rahvaauto, AS Linna Auto, 5+ Autoteenindus OÜ ja OÜ Unispark. Lisaks omab Saksa Auto 50% osalust AS-is Aasta Auto Pluss.

AS Eesti Talleks omab muuhulgas 100% osalust Balti Tootmise ja Äri Arenduskeskuse AS-is, mis on omakorda AS Autohaus Holding aktsiate omanik. Tehingueelselt teeb AS Eesti Talleks kontsernisisesse ümberkorralduse, mille tulemusel vahetavad OÜ Unispark ja AS Autohaus Holding kontserni struktuuris oma kohad: AS Autohaus Holding saab Saksa Auto tütarettevõtjaks. Sellise ümberkorralduse tulemusel omandatakse käesoleva tehingu raames Saksa Auto koos tütarettevõtjatega, kelleks on AS Suve Auto, AS Viru Rahvaauto, AS Linna Auto, 5+ Autoteenindus OÜ ja AS Autohaus Holding ning 50% osalus AS-is Aasta Auto Pluss.

Saksa Auto tegeleb peamiselt Volkswagen AG toodete jaemüügiga, müües uusi ja kasutatud autosid (sõiduaudod ja tarbesõidukid) ning autode varuosasid ja tarvikuid. Samuti pakub Saksa Auto müügijärgset hooldust, remondi- ja garantiiteenust.

AS Suve Auto tegeleb Pärnus Volkswageni ja Škoda sõiduaudode ja tarbesõidukite jaemüügi ning müügijärgse hooldusega.

AS Linna Auto tegeleb Viljandis Volkswageni ja Škoda sõiduaudode ja tarbesõidukite jaemüügi ning müügijärgse hooldusega.

AS Viru Rahvaauto tegeleb Jõhvis Volkswageni ja Škoda sõiduaudode ja tarbesõidukite jaemüügi ning müügijärgse hooldusega.

AS Aasta Auto Pluss tegeleb Tartus Volkswageni sõiduaudode ja tarbesõidukite jaemüügi ning müügijärgse hooldusega.

AS Autohaus Holding omab kinnistuid Tallinnas, Pärnus, Jõhvis ja Viljandis, põhitegevusalaks on äriühingule kuuluvate kinnistute kaubandus- ja teeninduspindadena välja rentimine Saksa Auto kontserni kuuluvatele äriühingutele.

5+ Autoteenindus OÜ on asutatud 23.08.2010. Käesoleva hetkeni puudub ettevõtjal sisuline äritegevus.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 391 200 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 1 917 350 eurot.

Käesoleva koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 391 200 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 1 917 350 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade käibimise ala, mis hõlmab muuhulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Saksa Auto peamiseks tegevusalaks on uute sõiduautode ja tarbesõidukite jaemüük, müügijärgne hooldus ja remont, kasutatud sõiduautode müük ning varuosade ja tarvikute müük.

Møller Baltic tegeleb Eestis sõiduautode ja tarbesõidukite maaletoomisega.

Euroopa Komisjon on autode tootmise ja turustamise valdkonda puudutavate koondumiste menetlemisel oma varasemas praktikas jätnud kaubaturud üldjuhul täpselt määratlemata, kuid on eristanud siiski muuhulgas järgmisi tegevusi: sõiduautode ja kergete tarbesõidukite tootmine; hulгимüük ja jaemüük; kasutatud autode jaemüük; autode hooldus ja remont (COMP/M.2832 General Motors/Daewoo Motors, COMP/M.3352 – Volkswagen /Hahn + Lang, COMP/M.3388 – Ford Motor Company / Polar Motor Group, COMP/M.5250 Porche /Volkswagen, COMP/M.5709 Volkswagen/Mahag jt).

Konkurentsiamet on oma varasemates otsustes (31.08.2009.a nr 5.1-5/09-0038 Amserv Auto AS/AS Valoor ja Elke Grupi AS/Mustakivi Auto AS; 08.01.2009.a nr 5.1-5/09-0001 Ascar Tallinn AS ja AS Korea Auto; 16.02.2007.a nr 8-KO Nissan Nordic Europe OY ja Nissan Balti AS) eristanud uute sõiduautode ja tarbesõidukite jaemüüki, kasutatud autode jaemüüki, sõidukite hooldus- ja remonditeenuseid.

Käesoleva koondumise osaliste äritegevust arvestades ning nii Euroopa Komisjoni kui Konkurentsiameti varasemat praktikat aluseks võttes on antud koondumise puhul võimalik eristada järgnevaid kaubaturgusid:

- uute sõiduautode ja tarbesõidukite hulгимüük;
- uute sõiduautode ja tarbesõidukite jaemüük;
- kasutatud sõiduautode jaemüük;
- sõiduautode ja tarbesõidukite hooldus ja remont;

Märgitud kaubaturgusid on võimalik segmenteerida ka kitsamalt, eristades sõiduautosid näiteks suuruse ja/või hinna järgi, eristades sportautosid ja maastureid. Samuti on võimalik kaubaturgusid määratleda laiemalt, kuna uute sõiduautode ja tarbesõidukite hulгимüügi ja jaemüügi eristamine on kohati hägustunud. Seda ilmestab ka käesolev koondumine, mille tulemusel hulgi- ja jaemüük koonduvad ühe ettevõtja kätte. Selle tulemusel muutub Volkswageni hulгимüük Eestis kontsernisiseseks.

Kaubaturgude geograafiline ulatus varieerub erinevate turumääratluste lõikes. Kõige laiem kaubaturu käibimise ala on uute sõiduautode ja tarbesõidukite hulгимüügil, mis võib ulatuda üle Eesti territooriumi. Näiteks teostab käesoleva koondumise osaline Møller Baltic uute sõidukite hulгимüüki lisaks Eestile ka Lätis ja Leedus tegutsevatele jaemüüjatele. Uute sõiduautode ja tarbesõidukite jaemüük on aga valdavalt riigisisene, hõlmates kogu Eesti territooriumi. Sõiduautode ja tarbesõidukite hoolduse ja remondi

geograafiliseks käibimise alaks on üldjuhul lokaalsem piirkond kui kogu Eesti territoorium.

Antud koondumise puhul jätab Konkurentsiamet kaubaturgude täpse määratluse lahtiseks, kuna konkurents ei saa oluliselt kahjustatud mitte ühegi alternatiivse turumääratluse puhul.

Hinnang koondumisele

Konks § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevdamise kaudu.

Konks § 13 lg 1 kohaselt omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleval juhul on tegemist vertikaalse koondumisega, horisontaalselt kattuvad kaubaturud puuduvad. Koondumise eelselt on Auto Group Baltic SE (MøllerGruppen kontserni ettevõtja) ja Saksa Auto ostja-müüja suhetes, kusjuures Auto Group Baltic SE tarnib tooteid eksklusiivselt Saksa Auto'le. Koondumise järgselt jätkub sama tegevus kontsernisiseselt.

Koondumise teate esitamise juhendi (majandus- ja kommunikatsiooniministri 17. juuli 2006. a määrus nr 69) § 8 lg 3 p-i 2 kohaselt on tegemist mõjutatud kaubaturuga kui iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25%, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte (vertikaalsed suhted).

AV Automotive Research andmetel oli uute sõiduautode ja tarbesõidukite koguseliseks müüginahuks 2008. aastal 27 514 ühikut, 2009. aastal 11121 ühikut ja 2010 aastal 11665 ühikut. Koondumise osaliste poolt müüdnud uute sõiduautode ja tarbesõidukite osakaal on viimasel kolmel aastal jäänud vahemikku 5% - 10%. Seega ei ole tegemist mõjutatud kaubaturgudega Koondumise teate esitamise juhendi (majandus- ja kommunikatsiooniministri 17. juuli 2006. a määrus nr 69) § 8 lg 3 p-i 2 tähenduses.

Kasutatud sõiduautode jaemüügi ning sõiduautode ja tarbesõidukite hoolduse ja remondi kaubaturgudel tegutseb koondumise osalistest vaid Saksa Auto, mistõttu antud koondumine neid kaubaturgusid oluliselt ei mõjuta.

Käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda mitte ühelgi koondumise osaliste äritegevusega seotud kaubaturul. Antud koondumine ei tekita turgu valitsevat seisundit Konks § 13 lg 1 tähenduses ühelgi kaubaturul, kus

tegutsevad käesoleva koondumise osalised, ning KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise, ei esine.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

otsustan:

anda luba Møller Auto Baltic AS ja AS Saksa Auto koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 21.04.2011 otsuse nr 5.1-5/11-008 ära kiri on samane originaaliga.
Ära kiri ei sisalda ärisaladusi.

/Veiko Ilves/ 03.05.2011